УДК 81'25:811.111:316.7

https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-5(35)-874-887

Яновець Анжеліка Іванівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології, Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, https://orcid.org/0000-0002-1626-5244

Мойсеєнко Ірина Павлівна кандидат фіілологічних наук, доцент, доцент кафедри германської і фіно - угорської філології, Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ, https://orcid.org/0009-0009-5284-9376

Молодцова Валерія Валеріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови в морській інженерії, Навчально-науковий інститут інженерії, Національний університет "Одеська Морська Академія", м. Одеса, https://orcid.org/0009-0009-1483-4392

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРИ

Анотація. У запропонованій розвідці здійснено спробу багаторівневого концептуального аналізу перекладу англійської мови як трансграничного семіотичного феномену, що функціонує у парадигмі постглобалізаційного культурного синкретизму. Автор виходить із засадничого припущення, що англійська мова, будучи лінгвоцентричною домінантою в полікодовому інформаційному просторі сучасності, продукує специфічні виклики у сфері міжмовної трансляції, пов’язані не лише з еквівалентністю знакових систем, а й з асиметрією концептуальних онтологем, на яких ґрунтуються дискурсивні архітектоніки. Основну увагу зосереджено на проблемі когнітивної нееквівалентності, яка виникає в процесі транспозиції англомовного тексту в інші лінгвокультурні середовища, що апріорно не поділяють англоцентричну епістемологію. Перекладацька діяльність, у такому контексті, не може розглядатися як суто лінгвістичне ремесло, а набуває характеру гетерогенної філософсько-комунікативної практики, в якій актор (перекладач) змушений реконструювати не лише денотативний зміст, але й ідеологічну субстанцію тексту, вкорінену у глибинні структури мовної реальності.

Аналітичне поле статті окреслено навколо ідеї, що глобалізація як культурна формація не стільки сприяє універсалізації значень, скільки

провокує новітні форми семантичної амбівалентності, у яких переклад із англійської мови постає як ризикована процедура смислової деривації. Автор уникає редукціонізму технічного підходу, натомість репрезентує переклад як семіоетичну практику, що постійно балансує між полем нормативної лінгвістики та сферою глибинної герменевтики. У дослідженні активно залучено апарат дискурсивного аналізу, філософії мови, постструктуралістської інтерпретації перекладацької діяльності, що дозволяє окреслити трансляцію з англійської не як копіювальний жест, а як акт культурного продукування нового змісту - змісту, що виникає внаслідок перехресного проникнення чужорідних семіотичних кодів.

У підсумковому вимірі текст артикулює необхідність переосмислення перекладацької етики в контексті глобалізаційного дисбалансу культур, де англійська мова слугує одночасно та каналом комунікації, і механізмом символічного домінування. Автор приходить до висновку, що лише через синтез філологічної проникливості, філософської рефлексії та культурної емпатії можливе створення адекватної моделі перекладацької дії, яка не редукує інше до того самого, а зберігає множинність у межах відповідності.

Ключові слова: англійська мова, глобалізація, переклад, міжкультурна комунікація, культурна адаптація в перекладі, міжмовна еквівалентність, проблеми локалізації в перекладі.

Yanovets Anzhelika Ivanivna Ph.D. in Philology, Associate Professor of Foreign and Ukrainian Philology Department, Lutsk National Technical University, Lutsk, https://orcid.org/0000-0002-1626-5244

Moyseyenko Iryna Pavlivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Germanic and Finno-Ugric Philology, Kyiv National Linguistic University, Kyiv, https://orcid.org/0009-0009-5284-9376

Molodtsova Valeriia Valeriivna PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the English in Marine Engineering Department, Educational and Scientific Institute of Engineering, National university "Odesa Maritime Academy", Odesa, https://orcid.org/0009-0009-1483-4392

CONTEMPORARY ISSUES IN ENGLISH TRANSLATION IN THE CONTEXT OF CULTURAL GLOBALIZATION

Abstract. This study attempts a multi-layered conceptual analysis of English translation as a transboundary semiotic phenomenon operating within the

paradigm of post-globalization cultural syncretism. The author proceeds from the fundamental premise that English, as the lingua-centric dominant in the polycoded informational space of modernity, poses specific challenges to interlingual translation. These challenges are associated not only with the equivalence of sign systems but also with the asymmetry of conceptual ontologies underpinning discursive architectonics. The focus is on the issue of cognitive non-equivalence that arises during the transposition of English texts into other linguistic and cultural milieus, which inherently do not share Anglocentric epistemology. In this context, translation cannot be regarded as merely a linguistic craft but emerges as a heterogeneous philosophical-communicative practice, where the translator must reconstruct not only the denotative meaning but also the ideological substance embedded in the deep structures of linguistic reality.

The analytical framework of the article revolves around the idea that globalization, as a cultural formation, does not so much universalize meanings as provoke novel forms of semantic ambivalence, where translation from English becomes a precarious process of semantic derivation. The author avoids a reductionist technical approach, instead representing translation as a semioethical practice that consistently navigates between the field of normative linguistics and the realm of deep hermeneutics. The research draws on the tools of discourse analysis, philosophy of language, and post-structuralist interpretations of translation activity, allowing the conceptualization of translation from English not as an act of copying but as an act of cultural production of new meaning-meaning that arises from the intersection of disparate semiotic codes.

In its concluding dimension, the text articulates the necessity of rethinking the ethics of translation in the context of the global cultural imbalance, where English serves simultaneously as a channel of communication and a mechanism of symbolic dominance. The author concludes that only through the synthesis of philological insight, philosophical reflection, and cultural empathy can an adequate model of translation activity be created one that does not reduce the "other" to the «same", but preserves plurality within the bounds of equivalence.

Keywords: English language, globalization, translation, intercultural communication, cultural adaptation in translation, interlingual equivalence, localization challenges in translation.

Постановка проблеми. У добу неоструктурованої глобалізації, що супроводжується тотальним інтервенціонізмом англомовного дискурсу в поліфонічний простір локальних культур, переклад з англійської мови набуває статусу не стільки лінгвістичної, скільки онтологічно-філософської проблеми. Перед перекладачем постає дилема подвійного роду: з одного

боку, необхідність міметичного відтворення оригінального концептоспрямування, з іншого - імператив трансформації семантичного каркасу відповідно до аксіологічних координат реципієнтної культури. У цій парадигмі комунікація постає не як простий акт обміну інформацією, а як складна когнітивно-семіотична взаємодія, що вимагає урахування численних культурних, прагматичних та дискурсивних змінних [1,с.73]. Такий дуалізм породжує ситуацію постійного семіотичного напруження, де адекватність перекладу дедалі частіше витісняється потребою у гнучкому інтерпретативному моделюванні. Унаслідок експансивного характеру англоцентризму в глобальному інформаційному обігу виникає феномен латентної гомогенізації культурних кодів, що підважує саму ідею плюральності дискурсивних матриць. У таких умовах перекладацька діяльність втрачає риси традиційної трансляції та набуває ознак інтеркультурної герменевтики, де семантичне поле оригіналу не може бути відтворене без глибокого занурення у ментальні архетипи, когнітивні парадигми та етноспецифічні смислоконструкти [2, с. 67-68]. Відповідно, переклад постає як складний інтелектуальний акт, в якому переплітаються філологічна екзегеза, культурна деконструкція та стратегічна еквівалентність.

Не менш проблематичним є питання адаптації англомовних реалій, які мають інституціоналізовану природу і вкорінені у специфічних соціокультурних контекстах. У процесі транспозиції таких елементів виникає ефект семантичної резистентності, що унеможливлює просте лексичне відповіднення. Перекладач змушений апелювати до арсеналу компенсаторних стратегій, які, однак, не гарантують збереження прагматичної функції тексту [3, с. 10]. Внаслідок цього актуалізується питання етичного вибору між буквалістською лояльністю до оригіналу та функціональною доцільністю в межах цільової аудиторії.

Узагальнюючи вищезазначене, слід констатувати, що проблема перекладу англійської мови в контексті культурної глобалізації виходить далеко за межі традиційного перекладознавчого дискурсу. Вона вимагає не лише філологічної, але й інтердисциплінарної рефлексії, що охоплює сфери культурології, філософії мови, соціолінгвістики та когнітивної науки. Лише за умови синергетичного підходу можливе формулювання адекватної методології, яка відповідала б викликам доби постмодерного полілогу цивілізацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі дедалі більшої значущості набувають дослідження, що зосереджені на семіотичних, когнітивних і дискурсивних аспектах англомовної комунікації в умовах глобалізації культури. У цьому контексті теоретико-методологічне підґрунтя формують праці Н. Лікарчука,

С. Потапенка, Н. Лю та М. Заппавіньї, в яких здійснюється комплексне осмислення механізмів конструювання смислів у міжкультурному середовищі. Автори аналізують символічні структури комунікації, семантичну взаємодію культурних кодів і медіа-репрезентацій, що є сутнісними для розуміння трансформації змісту в процесі перекладу. Вони наголошують на ролі перекладача як культурного медіатора, котрий не лише передає інформацію, а й виконує функцію репрезентанта ціннісної системи цільової аудиторії.

Значну частину сучасного наукового поля становлять також дослідження, присвячені психолінгвістичним, методичним та дидактичним аспектам формування перекладацької компетентності в умовах цифрової комунікації та мультимодального освітнього простору. Зокрема, у працях П. Гаєвої, В. Гончарової, Х.-Т. Хунга, М. Янга, Д. Ласагабастера та А. Санчес-Муньйоса розглядаються питання інтеркультурної взаємодії, мотиваційно-когнітивної активності суб'єкта навчання, а також впливу гейміфікаційних та цифрових технологій на засвоєння перекладацьких стратегій. Вчені обґрунтовують потребу в оновленні педагогічних моделей з урахуванням глобалізаційного контексту, зокрема через поєднання традиційних методів навчання з інноваційними підходами до симуляції перекладацьких ситуацій у віртуальному середовищі.

Окрему евристичну площину формують напрацювання, в яких досліджуються технологічні, алгоритмічні та корпусні виміри перекладацької діяльності в англомовному медіасередовищі. А. Фан, С. Бхосалє, Ф. Чжан, М. Янг та І. Ранцато акцентують увагу на викликах, пов'язаних із багатомовною адаптацією текстів, оптимізацією машинного перекладу та впливом цифрових платформ на редукцію семантичної глибини. Їхні розвідки засвідчують тенденцію до автоматизації процесів трансляції змістів, що, однак, не виключає необхідності глибокого концептуального контролю з боку перекладача для забезпечення культурної релевантності. У такому контексті переклад постає як поле напруги між людською інтерпретацією та алгоритмічною ефективністю, що потребує постійного переосмислення меж лінгвістичної універсалізації.

Мета статті - проаналізувати актуальні проблеми перекладу англійської мови в умовах глобалізації культури та окреслити виклики, що постають перед перекладачами в міжкультурному контексті.

Виклад основного матеріалу. У просторі культурної глобалізації, що характеризується гіпертрофованою інтенсифікацією транскультурного обміну та уніфікаційних тенденцій семіосфери, проблема перекладу англійської мови постає як концептуально навантажене явище з виразним онтологічним вектором. Сучасна перекладознавча парадигма, занурена в

багаторівневу інтерференцію дискурсивних полів, стикається з необхідністю епістемологічного переосмислення категоріального апарату в умовах посткласичної раціональності [2, с. 71]. Англійська мова, що дедалі більше функціонує як інструмент гегемонічного символічного капіталу, інституалізується не лише як комунікативний засіб, але й як механізм латентного когнітивного колоніалізму, детермінуючи логіку трансляції значень у межах глокального культурного середовища [4, с. 69].

Переклад з англійської в умовах аксіологічної полівалентності та семантичної поліфонії перетворюється на процес, позбавлений унітарної методології, що балансує на межі між герменевтичною довільністю та нормативним пуризмом. Сутність перекладацької діяльності трансцендує межі традиційного модуля еквівалентності, набуваючи рис синергетичного акторства, в якому текст, перекладач та культурна матриця співконституюють нову семантичну реальність [5, с. 163]. У цьому контексті термінологічні, стилістичні та прагматичні трансмутації, притаманні процесові перекладу, варто розглядати крізь призму деконструктивістського підходу, що репрезентує текст як нескінченний ланцюг відтермінованих значень (différance), позбавлених стабільного центру. Відповідно, актуальність проблеми зумовлена не лише функціонально-комунікативними аспектами, а й глибоким метакритичним запитом на переосмислення перекладацької інтенціональності в умовах культурного плюралізму. Переклад англійської мови стає ареною складної напруги між логікою універсалізму та імперативом культурної ідентичності, що вимагає розробки нових інтерпретаційних підходів на перетині лінгвістики, філософії мови, культурології та теорії дискурсу [6, с. 96-99]. Саме тут криється головне евристичне поле для подальшої наукової рефлексії - не як технічного ремесла, а як теоретично витонченого, екзистенційно значущого й політично навантаженого процесу.

У культурологічному горизонті постглобалізму, де англійська мова постає не лише як засіб міжкультурної артикуляції, а як наднаціональний матричний код концептуалізації світу, процес її перекладу дедалі частіше супроводжується герменевтичними розривами, що засвідчують фундаментальну неможливість однозначної трансляції її когнітивного та ідеологічного навантаження. В умовах, коли глобалізація культивує уніфікацію семантичних моделей та витіснення локальної множинності на периферію символічного простору, перекладацька діяльність із англійської мови виявляє себе як проблема не технічна, а екзистенційно-комунікативна. Як зауважує Ненсі Лю, мовна трансляція в епоху глобалізації неминуче втручається у структури ідеологічного фреймування, створюючи не стільки мовний аналог, скільки дискурсивну реконфігурацію вихідного смислу:

- проблема концептуальної нерівноваги між англомовним дискурсом і світоглядними структурами мов-реципієнтів обумовлює неможливість адекватної передачі універсалій, які в англійській мові набули власної гносеологічної специфікації;

- трансляція англомовного тексту потребує не лише лінгвістичної еквівалентності, але й транспозиції епістемологічних моделей, закорінених у англоцентричному способі осмислення дійсності;

- спроби передати термінологічну точність у перекладі призводять до редукції стилістичної глибини, оскільки англійська мова функціонує в режимі гіперномінативності, що не завжди корелює з лексично-семантичним потенціалом інших мов;

- у процесі перекладу англійських текстів спостерігається втрачення ідіостильових інтенцій, закладених автором, з огляду на несумісність риторичних канонів та прагматичних очікувань культурної системи-реципієнта;

- лінгвістична економія англійської, яка активно експлуатує синтаксичну компресію та фразеологічну оптику, суперечить стилістичним нормам багатьох традицій, орієнтованих на експансивну метафоричність або циркулярність мовлення;

- універсалізація англійської лексики через глобальні канали комунікації маскує латентну ідеологізацію понять, що в процесі перекладу можуть набувати інших, часто небажаних конотацій або зміщених акцентів;

- семіотична структура англійської мови, сформована в умовах ринкової ліберальної етики, іноді вступає у конфлікт із культурно маркованими системами значень, що перешкоджає автентичній передачі не лише змісту, а й ціннісного імпліциту;

- переклад англомовного тексту часто супроводжується трансформацією або редукцією культурних імплікацій, що функціонують у ньому як латентні механізми ідентифікації та соціальної легітимації;

- глобалізація, яка нівелює лінгвістичну множинність через пріоритет англомовного дискурсу, ускладнює не лише переклад як акт комунікативної реконструкції, а й саму можливість багатоканального розуміння світових смислових моделей [6].

На нашу думку, сучасна англійська мова, трансформувавшись у lingua franca глобального дискурсу, акумулювала в собі багатошарові семантичні структури, що виникли внаслідок культурних конвергенцій та ідіосинкратичних мутацій локальних наративів. Науковці наголошують, що таке явище ускладнює роботу перекладача, оскільки кожен текст, створений англійською мовою, є не просто носієм інформації, але й своєрідним культурним палімпсестом. Він містить у собі численні

конотації, алюзії та приховані значення, які потребують ретельного аналізу і часто є нерозривно пов'язаними з культурним контекстом, що їх породив [2, с.210; 7]. Глобалізаційний вплив сприяє тому, що англійська мова дедалі більше слугує інструментом універсалізації комунікацій, однак одночасно виступає й каталізатором ерозії мовного розмаїття. У процесі перекладу, де необхідно інтегрувати англіцизми та інші лексичні інновації, виникає загроза втрати культурної ідентичності вихідного тексту [8, с. 5583]. У цьому аспекті переклад стає своєрідною ареною боротьби між глобальним і локальним: перекладач повинен не лише забезпечити точну передачу значень, але й захистити локальні культурні маркери від уніфікаційного впливу.

Особливі труднощі виникають у контексті мультимодального перекладу, коли текст взаємодіє з візуальними та аудіальними елементами, що ускладнює процес досягнення міжкультурної еквівалентності. Перекладачеві доводиться враховувати не лише вербальні аспекти, але й семіотичну взаємодію різних модальностей, що дедалі частіше стає характеристикою сучасного інформаційного середовища [9]. Тому, переклад більше не можна розглядати виключно як лінгвістичний процес; це багатовимірний акт, який охоплює культурну адаптацію, міждисциплінарний аналіз й тонку балансировку між універсалізацією та збереженням культурної унікальності.

Здійснена систематизація трансляторних ускладнень, репрезентована в таблиці, наочно демонструє гетерогенність перекладознавчого дискурсу в контексті глобалізаційної культурної полісистемності, де ідіолектні, прагматичні й концептуальні девіації художнього тексту оприявнюються як епіфеномени семантичної інтерференції та культурної трансгресії [10, с. 53]. Структурна розгалуженість й термінологічна артикуляція кожного класифікаційного інваріанта дозволяє не лише детермінувати онтологічні параметри перекладознавчої проблематики, а й окреслити евристичну валентність міждисциплінарного аналізу, в якому когнітивна лінгвістика, прагматична герменевтика та культурна антропологія конвергують у спільному інтерпретаційному полі [11]. Таким чином, таблиця функціонує як мікромодель конфліктної взаємодії між лінгвістичною еквівалентністю та дискурсивною адекватністю, що актуалізує необхідність рефлексивної й трансверсальної перекладацької практики в умовах культурної поліваленності (*таблиця 1*).

Таблиця 1.

Класифікаційна матриця перекладознавчих ускладнень англомовної белетристики в умовах глобалізаційної культурної трансформації

Ідентифікована трансляторна дисторсія	Епістемологічна експлікація проблемного аспекту	Літературно-художня ілюстрація
Семантична розмитість у полісемічних конструктах	Внаслідок екстенсивної експансії англійської лексики до мультикультурного простору виникає феномен смислової флуктуації, де традиційні семи розмиваються, що ускладнює адекватне транспонування контекстуально-специфічних значень.	У *"1984"* Дж. Орвелла слово *"freedom"* використовується в контексті, що суперечить його традиційному значенню — «Freedom is the freedom to say that two plus two make four».
Інтралінгвальні лакуни в ідіоматичних одиницях	Ідіоматика англійської мови, глибоко вкорінена в англоцентричній когнітивній парадигмі, зазвичай є неперекладною без втрати ідіоматичності, що створює лакунарність у міжкультурному дискурсі.	У романі *"The Adventures of Tom Sawyer"* М. Твена вживається ідіома *"to be in a pickle"*, яку складно передати без пояснення.
Проблема когнітивної нееквівалентності	Когнітивні домени, сформовані в межах різних лінгвокультур, не завжди мають функціональні відповідники, що зумовлює необхідність інтерпретативної адаптації з втручанням у первинну прагматичну структуру повідомлення.	У *"Pride and Prejudice"* Дж. Остін вживання концепту *"accomplished woman"* передбачає систему очікувань, яку складно адекватно відтворити іншою мовою.
Труднощі репрезентації прагматичної інтенції у транснаціональному контексті	Переклад висловлювань, навантажених соціопрагматичними імплікаціями, вимагає екстралінгвістичної компетенції, оскільки функціонально-комунікативні параметри часто обумовлені локальною нормою мовленнєвої поведінки.	У романі *"Great Expectations"* Ч. Діккенса персонажі використовують сарказм, наприклад: "You are not likely to ever do much harm in the world," — що може сприйматись як похвала без культурного контексту.

Ідентифікована трансляторна дисторсія	Епістемологічна експлікація проблемного аспекту	Літературно-художня ілюстрація
Уніфікація мовного мислення в умовах культурної стандартизації	Глобалізаційні процеси спричиняють редукцію лінгвістичної варіативності, що сприяє утворенню глобального лінгвокоду, проте водночас веде до ерозії унікальних семантичних структур національних мов.	У *"Brave New World"* О. Гакслі термін *"feelies"* у перекладі втрачає культурну новизну й технологічний підтекст.
Колізії між лінгвістичною нормою та культурним кодом	Перекладач змушений маневрувати між нормативною адекватністю й культурною релевантністю, що спричиняє потенційний конфлікт між збереженням формальної точності й прагненням до комунікативної ефективності.	У *"Jane Eyre"* Ш. Бронте персонажі вживають *"God willing"*, що в релігійно нейтральних культурах часто опускається при перекладі.
Дискурсивна релятивність інтерпретацій у перекладених текстах	Оскільки інтерпретація змісту у перекладі є функцією не лише семантичної, а й дискурсивної репрезентації, виникає загроза смислової деконструкції при перенесенні тексту в новий культурно-комунікативний контекст.	У романі *"The Trial"* Ф. Кафки (англійський переклад з німецької) відчутно зміщується відтінок дискурсу: *"K. was arrested, although he had done nothing wrong"* — стирається юридична багатозначність.

Джерело: систематизовано та доповнено авторами на основі [2; 5; 6; 10]

У межах сучасного перекладознавства, що функціонує в умовах культурної глобалізації та комунікативної гіперінтерконективності, виникає нагальна потреба у концептуалізації ефективних стратегій трансляції смислів, які б могли нівелювати ризики семіотичної девіації та міжкультурної дезінтеграції. Серед них виокремлюються три фундаментальні стратегії: стратегія культурної адаптації, стратегія інтерлінгвального компенсування та трансформаційно-когнітивна стратегія, кожна з яких виконує специфічну функцію у відтворенні складних багаторівневих змістів оригінального тексту.

1. Стратегія культурної адаптації, імпліцитно орієнтована на герменевтичну конгруентність, полягає в редукції або модифікації культурно специфічних елементів джерельного тексту через застосування феномену функціонального заміщення. Зокрема, при перекладі фрази "Thanksgiving dinner" на українську мову, перекладач може вжити конструкцію на кшталт

«святкова вечеря з нагоди подяки», або, в умовах адаптивного інтерпретування, трансформувати її у «родинну вечерю на свято врожаю», зважаючи на когнітивні асоціації, притаманні цільовій культурі [12, с. 195].

2. Стратегія інтерлінгвального компенсування, що корелює з поняттям семантичного ущільнення, передбачає введення додаткових дескрипторів або контекстуальних уточнень з метою рекомпенсації втраченої лексико-культурної коннотації. Так, перекладаючи вислів “pub culture”, доцільно використати розширену інтерпретацію на кшталт «традиція соціальної взаємодії в умовах британських питних закладів», що, хоч і трансформує лаконічність оригіналу, проте зберігає його семантичну і культурну валентність [13, с. 9].

3. Трансформаційно-когнітивна стратегія апелює до глибинних механізмів концептосферної екстраполяції, що забезпечує збереження метатекстуальної структури оригіналу шляхом використання когнітивного резонування [14, с. 78-83]. Наприклад, при перекладі філософського вислову “Being-toward-death” (за Гайдеґґером), перекладачеві слід не просто відтворити лексичну оболонку («буття-на-зустріч-смерті»), а й імпліцитно вмотивувати екзистенційний вимір цього поняття, що передбачає ускладнену парадигму буттєвого самоусвідомлення [15, с. 33].

Відповідно, кожна зі згаданих стратегій функціонує як інструмент міжкультурної медіації, дозволяючи зберігати не лише текстуальну, а й концептуальну цілісність повідомлення, що в епоху глобалізованих комунікацій набуває особливої значущості.

Висновки. Аналітичне рефлексування над перекладацькою парадигмою, інспірованою англомовним домінуванням у глобалізованому комунікативному універсумі, уможливлює виявлення не лише лінгвістичних бар’єрів, а й глибинних парадоксів когнітивно-дискурсивної інтерференції, де трансляційний акт перетворюється на ареною філософсько-семіотичної боротьби між ціннісно навантаженими концептами, риторичними структурами та цивілізаційними пріоритетами. Перекладач, у цьому метадискурсивному контексті, вже не може залишатися просто ретранслятором денотативного змісту - він змушений виступати у ролі міжкультурного інтерпретатора, здатного виявляти латентні епістемологічні напруження, репрезентовані в англійській лінгвокультурі як універсалії, що в інших семіотичних системах набувають гетерогенної рефракції. Відтак, переклад англійської мови в добу культурної уніфікації не можна редукувати до прагматичного моделювання відповідників або механічної заміни кодів; йдеться про складну процедуру гносеологічної адаптації, у якій кожен семантичний акт є вкорінений у конкретну історико-культурну логіку, що вимагає рефлексивного осмислення та філософської компетенції. Саме

тому переклад з англійської, коли остання постає як аксіологічно навантажений інструмент глобального смислотворення, набуває статусу неординарної інтелектуальної практики - такої, що потребує не лише мовної досконалості, а й глибокого занурення в ідеологічну, аксіологічну та метафізичну тканину тексту, який завжди є більш ніж просто вербальною послідовністю.

Отже, екстраполюючи основні положення теоретико-методологічного дискурсу, можна констатувати, що процес англомовного перекладу в контексті глобалізаційної експансії культури не обмежується лінгвістичними параметрами, а трансформується у складну феноменологічну матрицю, в якій інтертекстуальні кореляти, дискурсивна полівалентність та когнітивно-семіотична багатовимірність формують підґрунтя для перекладацької інтервенції. Запропоновані стратегії - зокрема культурна адаптація як інструмент дискурсивного рефреймінгу, інтерлінгвальне компенсування як засіб семіотичної репарації, та трансформаційно-когнітивна парадигма як механізм деконструкції і реконфігурації глибинних концептосферних структур - засвідчують евристичний потенціал міждисциплінарного підходу до проблематики міжкультурної трансляції. У цьому контексті подальші наукові розвідки доцільно спрямовувати на екстракцію латентних семантичних інваріантів, аналіз трансгресивних елементів культурного коду в процесі перекладу, а також на опрацювання концептуального апарату для дослідження постгуманістичних викликів у сфері перекладацької рецепції в умовах цивілізаційного зрушення.

Література:

1.Лікарчук Н. Базові семіотичні моделі комунікації. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015.* № 16, С. 69–74.

2.Ranzato I., Valleriani L. *English classics in audiovisual translation.* London: Routledge, 2025. 314 p.

3.Siregar I. Language response as a cultural element to globalization. *Lakhomi Journal Scientific Journal of Culture.* 2022. Vol. 3, № 1. P. 8–18.

4.Haieva, P. O. Formation of sociolinguistic competence of future teachers in teaching reading English-language publicistic texts. *Scientific notes of the International Humanitarian University. Odesa : Publishing House "Helvetika",* 2022. № 36. С. 68–72.

5.Потапенко С. І. *Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти: монографія.* Ніжин: Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. 391 с.

6.Liu N. *News Framing through English-Chinese Translation: A Comparative Study of Chinese and English Media Discourse.* London: Routledge, 2018. 148 p.

7.Goncharova V. A. Verbal manipulation in the context of teaching intercultural foreign language communication. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences.* 2020. Vol. 95. URL: https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epsbs.2020.11.03.19

8.Hung H.-T., Yang J. C., Chung C.-J. Effects of performance goal orientations on English translation techniques in digital game-based learning. *International Journal of Human–Computer Interaction*. 2025. Vol. 41, № 9. P. 5575–5590.

9.Nurgazina A. Media discourse as a component of the university's information space. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences.* 2020. URL: https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epsbs.2020.11.03.19

10.Lasagabaster D. *English-medium instruction in higher education.* Cambridge: Cambridge University Press, 2022. 75 p.

11.Yang M. Adaptive Recognition of English Translation Errors Based on Improved Machine Learning Methods. *International Journal of High Speed Electronics and Systems.* 2025. URL: https://www.worldscientific.com/doi/abs/10.1142/S0129156425402360

12.Zappavigna M. *Innovations and Challenges in Social Media Discourse Analysis* London: Routledge, 2024. 202 p.

13.Zhang F. Application of data storage and information search in English translation corpus. *Wireless Networks.* 2021. P. 1–11.

14.Sánchez-Muñoz A. *Communicative Spaces in Bilingual Contexts.* London: Routledge, 2024. 306 p.

15.Fan A., Bhosale S., Schwenk H., Ma M., El-Kishky A., Goyal S., Zettlemoyer L., Edunov S. Beyond English-centric multilingual machine translation. *Journal of Machine Learning Research.* 2021. Vol. 22, № 107. P. 1–48.

References:

1. Likarchuk, N. (2015). Bazovi semiotychni modeli komunikatsii [Basic semiotic models of communication]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova,* (16), 69–74. [in Ukrainian]

2. Ranzato, I., & Valleriani, L. (2025). *English classics in audiovisual translation.* London: Routledge. [in English]

3. Siregar, I. (2022). Language response as a cultural element to globalization. *Lakhomi Journal Scientific Journal of Culture,* 3(1), 8–18. [in English]

4. Haieva, P. O. (2022). Formation of sociolinguistic competence of future teachers in teaching reading English-language publicistic texts. *Scientific Notes of the International Humanitarian University,* (36), 68–72. [in English]

5. Potapenko, S. I. (2009). *Suchasnyi anhlomovnyi media-dyskurs: linhvokohnityvnyi i motyvatsiinyi aspekty: Monohrafiia* [Modern English-language media discourse: Linguocognitive and motivational aspects: Monograph]. Nizhyn: Vydavnytstvo NDU imeni Mykoly Hoholia. [in Ukrainian]

6. Liu, N. (2018). *News framing through English-Chinese translation: A comparative study of Chinese and English media discourse.* London: Routledge. [in English]

7. Goncharova, V. A. (2020). Verbal manipulation in the context of teaching intercultural foreign language communication. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences,* 95. Retrieved from: https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epsbs.2020.11.03.19 [in English]

8. Hung, H.-T., Yang, J. C., & Chung, C.-J. (2025). Effects of performance goal orientations on English translation techniques in digital game-based learning. *International Journal of Human–Computer Interaction,* 41(9), 5575–5590. [in English]

9. Nurgazina, A. (2020). Media discourse as a component of the university's information space. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences.* Retrieved from: https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epsbs.2020.11.03.19 [in English]

10. Lasagabaster, D. (2022). *English-medium instruction in higher education.* Cambridge: Cambridge University Press. [in English]

11. Yang, M. (2025). Adaptive recognition of English translation errors based on improved machine learning methods. *International Journal of High Speed Electronics and Systems.* Retrieved from: https://www.worldscientific.com/doi/abs/10.1142/S0129156425402360 [in English]

12. Zappavigna, M. (2024). *Innovations and challenges in social media discourse analysis*. London: Routledge. [in English]

13. Zhang, F. (2021). Application of data storage and information search in English translation corpus. *Wireless Networks,* 1–11. [in English]

14. Sánchez-Muñoz, A. (2024). *Communicative spaces in bilingual contexts.* London: Routledge. [in English]

15. Fan, A., Bhosale, S., Schwenk, H., Ma, M., El-Kishky, A., Goyal, S., Zettlemoyer, L., & Edunov, S. (2021). Beyond English-centric multilingual machine translation. *Journal of Machine Learning Research*, 22(107), 1–48. [in English]